

Ariadna

Diana

Carne

Maria

Esperança

Simone

Núria

Elles

20 relats. 20 dones. 20 vides trenades

Ramona

Laià

Clara

Maite Moreno Conesa

Rut

Abril

Elisa

Laieta

Miriam

'apostroph

MAITE MORENO CONESA

Elles

20 relats. 20 dones. 20 vides trenades

'apostroph *narrativa*

© de l'obra: Maite Moreno Conesa

© de l'edició: Apostroph, edicions i propostes culturals, SLU

© de la il·lustració de coberta: Apostroph, edicions i propostes culturals, SLU

ISBN: 978-84-122549-6-9

Imprès a Catalunya

Edició: Apostroph

Correcció: Anna Carreras

Disseny de coberta: Apostroph

Disseny de tripa: Mariana Eguaras

Maquetació: Apostroph

Impremta: Book Print Digital, SL

Primera edició paper: setembre 2020

Primera edició digital: setembre 2020

Apostroph, edicions i propostes culturals, SLU

www.apostroph.cat

apostroph@apostroph.cat

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei i en aquells casos en els que s'indiqui un ús sota llicència Creative Commons o similar. Us podeu adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

Gràcies per llegir aquest llibre. La Maite Moreno Conesa i tots els que hem fet possible que aquest llibre d'Apostroph hagi arribat a les vostres mans esperem que us agradi.

E-mail: apostroph@apostroph.cat

Twitter: [@postroph](https://twitter.com/postroph)

Facebook: facebook.com/postroph/

La Laia

La casa de les glicines

He acabat de netejar a fons l'aparador del menjador. M'he retrobat amb la capseta negra, de llautó, amb els dibuixos de puntes daurades. M'han vingut al cap molts records, però no he deixat que la nostàlgia m'envaís. He llençat moltes rampoines. He col·locat la vaixella i la cristalleria davant de les plates i, al costat, els plats que faré servir cada dia. Ha quedat tot endreçat, com a mi m'agrada. Ordre, tot a lloc. A la capseta hi quedaven unes quantes píndoles que he llençat a l'aigüera, sense remordiments. L'he netejada per dins i per fora, l'he olorada i l'he deixada a la lleixa de fora l'aparador, en un lloc destacat, al costat de la fotografia de la tieta amb el marc de plata que vaig comprar l'últim dia que vaig anar a ciutat. Fa molt de goig, la tieta. Duia una brusa blanca impol·luta amb unes fulles blaves, i els cabells grisos, crespats i pentinats enrere com es feia abans, li donaven un aire de persona llegida. Fa tres mesos que soc a la casa de les glicines. Qui ho havia de dir! De llogatera d'un pis esquifit a propietària de la millor finca d'un poble en un entorn privilegiat.

En Quimet, el veí de tota la vida de la tieta, m'està ajudant molt a manejar la situació. Va a Girona cada dia i té per costum demanar-me si necessito res. Aparenta uns cinquanta llargs, però sé que passa dels seixanta. Està sa com un roure, privilegi de viure enmig de la natura. La vida l'ha tractat bé. Ell i la mare eren companys d'estudi —sempre he pensat que van estar embolicats— i ara em cuida com una filla, pendent de tot, vigilant en la distància sense molestar. Quan vaig arribar, tothom em mirava de reüll o potser m'ho semblava a mi; ell em va animar a quedar-me, em va explicar

tots els secrets i xerrameques, i ara podria escriure un llibre d'amors i desamors, de silencis i tafaneries.

El jardí està preciós, les plantes han crescut un disbarat; el romaní, la menta, tot és ple de vida! L'olor de les herbes aromàtiques m'arriba fins a l'habitació. Quan penso que, en només tres mesos, el jardí ha recuperat la grandiositat d'èpoques passades... Massa temps d'omissió. La tieta ja no podia ocupar-se'n i les seves germanes no havien estimat mai aquest indret, tret dels dies d'estiu, quan venien a descansar-hi després d'algun creuer per la Mediterrània. La mare i jo hi veníem més sovint, els caps de setmana.

Quan va morir la mare, la tieta es va ocupar molt de mi. Vaig poder continuar estudiant sense preocupacions. Cada any em regalava uns dies de vacances i després passava la resta de dies a casa seva, fins al setembre. A la nit, li explicava tot el que havia vist. M'escoltava amb atenció, gronxant-se al balancí, rítmicament, amb els ulls tancats, posant imatges a les paraules.

La tieta havia fet una gran fortuna amb la venda de les indústries heretades del seu difunt marit. Ara la família s'ha reduït molt. La mare i la tieta estaven molt unides; les altres dues germanes vivien més lluny i la relació era esporàdica. Vaig passar la infantesa envoltada d'afecte femení.

He de trucar al jardiner perquè vingui a mirar-se les plantes i arrenqui les males herbes. A més, vull plantar algunes glicines més, podar la marialluïsa, plantar uns parterres amb violetes de diferents colors, arranjar la mimosa i podar una mica el llorer de davant la porta; faré la llista de totes les coses que hauré de menester i aniré al *garden*.

Vaig arribar a ple hivern. El jardí feia compunció, tot esmorteït. Ara l'olor d'herba fresca i de flors proclama sense discreció la primavera. Les finestres i les portes no tancaven bé des de feia anys, a la nit se sentia la fressa de l'aire que venia del pujol. Ara

semblen fruir de l'arranjament. El goig s'ha apoderat de les plantes i les flors. Cada ampit amb un test de mides i espècies diferents, segons l'orientació, acompanyat d'abelles i d'algun ocell que les picoteja. Els ocells visiten el terra del jardí durant tot el dia, picant les petites llavors i les restes de fulles que cauen dels arbres. El jardiner i en Quimet me n'han ensenyat molt. Abans de venir no hi entenia un borrall, de plantes.

A mig matí, el sol acarona el jardí i l'escalfor del te calent entre les mans m'acarona a mi. Me'n queda poc, li demanaré a en Quimet que me'n porti demà de Girona, ja sap la botiga on el compro i quin m'agrada. Trigaré uns dies a anar-hi. Hi vaig cada quinze dies per visitar les amistats de l'època de la facultat. També vaig a la Llibreria 22 i passejo entre les novetats, repassant-ne els títols i imaginant-ne el contingut. Faig la xerradeta amb uns i altres, passejo pel barri jueu, per la catedral... Tot plegat, fins a l'hora de dinar, que aprofito perquè algú em posi al dia. Aquest cop aniré a comprar-me roba i em tallaré els cabells, reservaré hora a la perruqueria. Hi faré el dia!

Fa uns mesos, quan li vaig explicar la idea de l'editorial a la tieta, em va dir: «Laia, això costarà molts diners», i ara l'editorial és a punt de veure la llum. En el fons, sempre he tingut la seguretat que m'ajudaria. Potser li hauria de posar el seu nom, al cap i a la fi si no hagués estat per ella... El nom no és gaire adient per a una editorial moderna. El seu nom era del segle passat. Es podria dir *Les glicines*, perquè, de fet, tindrà la seu en aquesta casa que es coneix com la casa de les glicines i les glicines ja són molt literàries per elles mateixes.

Què diria la mare de tot plegat! Quan ella va morir, jo era a Barcelona en plens exàmens de final de curs. Va passar amb la seva germana els últims dies de la malaltia. No he conegut el meu pare, ni me n'han parlat mai. Ara queden poques persones que em podrien informar, les tietes, i no ho sé... He crescut entre mare i

tietes, tret dels mesos que vaig passar a Istanbul amb una beca del departament d'hebreu de la UB per fer un estudi sobre la situació de la llengua sefardita. Una tarda emboirada, passejant pel Bòsfor, em va venir al cap la idea de l'editorial i no he parat de donar-hi voltes i més voltes fins a veure-la néixer.

Quan vaig tornar d'Istambul, vaig anar a passar uns dies amb la tieta i la vaig trobar molt espatllada. Semblava que hagués fet vint aniversaris de cop. El metge la visitava sovint; em va demanar que en tingués cura i li truqués si veia qualsevol cosa anormal, estranya. Es passava el dia asseguda al balancí, mig endormiscada. Em vaig convertir en la zeladora dels seus somnis. A les nits, després de sopar, li agradava sortir a la marquesina a prendre la fresca. Cada cop se n'anava a dormir més tard i es llevava més d'hora. Parlàvem una bona estona amb una tassa de marialluïsa a les mans, la seva infusió preferida. Jo m'hi vaig aficionar i ara moltes nits en prenc. Es posava alguna cosa al damunt, la fresca de la nit se li ficava a les articulacions, i començava una història nova. Sempre m'interessaven, sabia que aviat no hi tindria accés. De vegades, amb petites modificacions, les he incorporat al llibre de contes que estic preparant. Una nit em va dir que havia fet testament, sense entrar en detalls, i jo, una altra nit, li vaig tornar a explicar la idea de l'editorial amb l'esperança que m'ajudés. No va mostrar interès.

Va tornar el metge i em va demanar que tingués cura de la medicació diària, perquè li semblava que no la prenia correctament. Els dilluns, la Remei, l'assistenta dels últims anys, sempre li omplia la capseta amb les píndoles per a la setmana, un total de quaranta-nou; set diàries, de colors i mides diferents. Se'n prenia dues al matí, després de l'àpat del migdia n'havia de prendre tres més i a la nit les dues restants. No li agradava que li preguntéssim res sobre les píndoles. S'aixecava, agafava el bastó i marxava rondinant. La petita capseta blanca de plàstic amb

compartiments i dibuixos orientatius voltava pel menjador entre àpats. Durant uns dies vaig observar la tieta de reüll. La veia jugar amb la capseta, mirar-la i remirar-la per tots els costats, obrir-la, tancar-la, i vaig interpretar els seus desitjos: no es volia prendre la medicació, estava cansada de tot. Qui era jo per oposar-me a la seva voluntat? Ella sempre m'havia donat un cop de mà, fins i tot en els moments més difícils... Ara em tocava a mi ajudar-la. Com ho podia fer? Algunes nits li preguntava si s'havia pres les píndoles, esperant algun senyal davant els meus dubtes; sempre em contestava el mateix: «No me n'oblido mai». I era cert. Després dels àpats obria la capseta i amb un gest grandiloqüent es duia dos dits a la boca, tancava la capseta i continuava prenent la tisana. Una excel·lent interpretació.

Vaig arribar a la conclusió que la tieta havia pres la decisió d'escurçar el temps d'espera. Quan no hi fos la trobaria a faltar. Volia ajudar-la, volia respectar la seva voluntat. Feia el correcte? Se m'acumulaven els interrogants.

Quan faltaven pocs dies per a la visita del metge, vaig revisar les píndoles de la capseta. Aquella setmana no n'havia pres cap. Segur que no era la primera setmana; la vaig tornar a lloc només amb les píndoles que faltaven per acabar la ingesta setmanal. Vaig obrir l'aparador del menjador amb la intenció de trobar un amagatall. Entre la cristalleria, una bonica capseta de llautó antiga em va cridar l'atenció. En obrir-la, en va sortir una ferum d'anys i vaig descobrir píndoles de tots els colors i mides. La vaig omplir una mica més.

Els últims dies la tieta semblava que es refeia. Cada dia la trobava més tranquil·la. Va demanar que vinguéss la perruquera del poble. Feia plans per un futur inexistent. Jo sabia que tenia els dies comptats i ella també, però dissimulàvem per fer-nos més suportables aquests moments. Jo, tot el dia amb el cap a l'editorial i ella... La nit abans de la visita del metge li vaig preparar un

remenat de bolets amb la guarnició de la capseta. Va fer efecte ràpid. Va voler estirar-se, va perdre el sentit del món. Li vaig preparar una tisana. Volia posar-hi una mica de sucre, vaig anar a buscar-lo a l'aparador, vaig ensopegar amb la caixeta que havia deixat fora de lloc després d'utilitzar-la pel remenat de bolets i vaig pensar. Vaig entrar a l'habitació remenant la tassetta per dissoldre'n els últims granets. La vaig acompanyar, ens vam acomiadar amb la mirada i em va semblar que em donava les gràcies. De matinada, va morir al seu llit. Vaig avisar el metge i quan va arribar em va dir que la medicació feia temps que no li feia efecte i que tenia afectats els òrgans vitals. Va certificar la defunció per causes naturals.

Quan em va trucar el notari Riera em va demanar que fos molt puntual. Un edifici modernista de l'Eixample de Barcelona acollia el melangiós pis. Un timbre amb to de malalt tísic va anunciar la meua arribada. Vaig pujar les escales sense saber ben bé què em trobaria. La casa estava més que en penombra. Un llarg passadís ple de carbonets d'Isidre Nonell, que amb prou feines es veien, em va conduir fins a la sala on, amb tota solemnitat, llegirien les últimes voluntats de la tieta. El rellotge de pèndola va anunciar les onze en punt de forma baladrera. Les tietes ja hi eren. Es van aixecar, amb la mà em van tocar l'esquena i després em van abraçar sense emoció. Vaig notar la fredor dels seus sentiments.

Un cop morta la tieta, m'havien fet explicar-los els últims dies amb tota classe de detalls. Sempre els vaig donar la mateixa versió: la tieta es prenia ella sola les píndoles. Jo només la supervisava. No li agradava que la controlés. La capseta li omplia sempre la Remei, i ella se les prenia de forma autònoma.

Assegudes davant la taula amb les bosses a la falda, les estrenyeren amb força cap al pit quan el notari va començar la lectura, imaginant els abundants beneficis. El notari Riera, home recte, pulcre, amb molta experiència, però parc en paraules, intuïa que aquesta no seria una lectura tranquil·la.

Va començar pels preàmbuls, que no interessien mai a ningú. L'estrès s'esmunyí per la petita obertura de la porta de dues fulles. L'aire de la sala era tens i una suor estranya ens va recórrer els cossos. Les tietes somiaven amb els calerons que traurien de la venda de la casa de les glicines. Un cop escoltada la sentència, el notari Riera va demanar al servei dos terrosos de sucre amb aigua del Carme, per fer-les tornar al món.

Davant l'aparador, moc el cap a la dreta i després a l'esquerra, tanco una mica els ulls. M'enretiro per constatar que els objectes gaudeixen de l'harmonia necessària a l'aparador. He mirat la fotografia de la tieta. He mogut la capseta, li feia ombra a les galtes. Li he donat les gràcies i m'ha semblat que em picava l'ullet. No, no m'ho ha semblat. Ho ha fet.

La Mercè

Soc espia industrial i fa pocs minuts que he sabut que estic en perill de mort. El meu òbit serà un assassinat sense compassió per part d'una sicària contractada per una empresa líder en el sector de la moda. Em queda el temps just per fer balanç d'una existència singular. He gaudit d'innombrables missions. Apilo un grapat de bons records d'arreu del món. Un munt d'històries i també múltiples relacions de parella, però l'última ha estat la més tranquil·la, la més satisfactòria.

Després de tornar d'un encàrrec delicat volia descansar una temporada, però la feina és la feina i una nova missió em va portar a conèixer la Mercè, ara fa quatre mesos. És una noia afable, fàcil de conviure-hi. Fa i et deixa fer. Des del primer dia, ens hem entès de meravella, passem moltes estones junts. Potser és una mica massa confiada pels temps que corren, no veu els perills del món. Viu a l'Eixample de Barcelona, en un pis amb molta llum prou ampli per a tots dos.

El dia a dia resulta planer, repetitiu, rutinari per una persona acostumada al perill i a l'aventura, però després de tants perills, una mica d'assossec és d'agrair.

La Mercè es lleva aviat. Comença amb la lectura dels diaris a l'ordinador. Jo aprofito per fer la primera incursió per les agències de notícies. Ella llegeix dos o tres diaris amb cura i, més superficialment, quatre o cinc, els titulars i poca cosa més. Jo m'avorreixo abans i faig una volta per la xarxa, a veure què s'hi respira. A ella, li agrada entretenir-se en la lectura de les notícies d'històries d'espionatge. Jo m'ho miro amb una visió més professional, més crítica. Després es posa a treballar. Jo em dedico a deambular per la xarxa sense objectius concrets, a la recerca